

Βρυξέλλες, 23 Ιουνίου 2020
REV3 – αντικαθιστά την ανακοίνωση
(REV2) με ημερομηνία 22 Νοεμβρίου
2019

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥΣ

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Την 1η Φεβρουαρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση και κατέστη «τρίτη χώρα»¹. Η συμφωνία αποχώρησης² προβλέπει μεταβατική περίοδο που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2020³. Μέχρι την ημερομηνία αυτή, το δίκαιο της Ένωσης στο σύνολό του ισχύει ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού⁴.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο θα διαπραγματευτούν συμφωνία για νέα εταιρική σχέση, η οποία θα προβλέπει μεταξύ άλλων μια ζώνη ελεύθερων συναλλαγών. Ωστόσο, δεν είναι βέβαιο αν η συμφωνία αυτή θα συναφθεί και θα αρχίσει να ισχύει στο τέλος της μεταβατικής περιόδου. Σε κάθε περίπτωση, μια τέτοια συμφωνία θα δημιουργήσει σχέση η οποία, όσον αφορά τους όρους πρόσβασης στην αγορά, θα είναι πολύ διαφορετική από τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στην εσωτερική αγορά⁵, στην τελωνειακή ένωση της ΕΕ και στον χώρο ΦΠΑ και ειδικών φόρων κατανάλωσης.

Επιπλέον, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο θα είναι τρίτη χώρα όσον αφορά την υλοποίηση και την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ στα κράτη μέλη της ΕΕ.

¹ Τρίτη χώρα είναι μια χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

² Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7) («συμφωνία αποχώρησης»).

³ Η μεταβατική περίοδος μπορεί, πριν από την 1η Ιουλίου 2020, να παραταθεί μία μόνο φορά για 1 ή 2 έτη κατά ανώτατο όριο (άρθρο 132 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης). Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου έχει μέχρι στιγμής αποκλείσει μια τέτοια παράταση.

⁴ Με την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στο άρθρο 127 της συμφωνίας αποχώρησης, καμία από τις οποίες δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον στο πλαίσιο της παρούσας ανακοίνωσης.

⁵ Ειδικότερα, μια συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών δεν προβλέπει αρχές της εσωτερικής αγοράς (στον τομέα των αγαθών και των υπηρεσιών), όπως η αμοιβαία αναγνώριση, η «αρχή της χώρας καταγωγής» και η εναρμόνιση. Επίσης, η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών δεν καταργεί τις τελωνειακές διατυπώσεις και τους τελωνειακούς ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την καταγωγή των εμπορευμάτων και τις εισροές τους, ούτε τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές.

Ως εκ τούτου, υπενθυμίζεται σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ειδικότερα στους οικονομικούς φορείς, η νομική κατάσταση μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (μέρος Α κατωτέρω). Στην παρούσα ανακοίνωση εξηγούνται επίσης ορισμένες σχετικές διατάξεις διαχωρισμού της συμφωνίας αποχώρησης (μέρος Β κατωτέρω).

Συμβουλές προς τους ενδιαφερομένους:

Συνίσταται ιδίως στους ενδιαφερόμενους να αξιολογήσουν τις συνέπειες της λήξης της μεταβατικής περιόδου βάσει της παρούσας ανακοίνωσης.

Σημείωση:

Η παρούσα ανακοίνωση δεν αφορά:

- τους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με άλλα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας·
- τους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με την ανάλωση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·
- τους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας·
- τους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων και μέσων μαζικής επικοινωνίας·
- τους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με τον γεωγραφικό αποκλεισμό·
- τους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο και τη δικτυακή ουδετερότητα.

Για τις πτυχές αυτές, βρίσκονται υπό εκπόνηση ή έχουν δημοσιευτεί άλλες ανακοινώσεις⁶.

A. ΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι κανόνες της ΕΕ στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων δεν θα ισχύουν πλέον στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το γεγονός αυτό έχει, ιδίως, τις ακόλουθες συνέπειες:

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΕΕ-ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι συμβαλλόμενα μέρη σε πολλές από τις βασικές πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες για την πνευματική

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_el

ιδιοκτησία, όπως η συνθήκη του Παγκόσμιου Οργανισμού Διανοητικής Ιδιοκτησίας (ΠΟΔΙ) για την πνευματική ιδιοκτησία (WCT), η συνθήκη του ΠΟΔΙ για τις εκτελέσεις και τα φωνογραφήματα (WPPT)⁷ καθώς και η συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (συμφωνία TRIPS)⁸⁹.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες, και ιδίως τις αρχές της «εθνικής μεταχείρισης» και του «μάλλον ευνοούμενου κράτους» που εφαρμόζονται για τους υπηκόους και τα νομικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις αναγνώρισης της προστασίας στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής της συμφωνίας TRIPS, οι εν λόγω πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες θα εφαρμόζονται ως προς τη σχέση ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων όσον αφορά τα ακόλουθα ζητήματα:

- την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων (π.χ. αποκλειστικά δικαιώματα αναπαραγωγής, διανομής, εκμίσθωσης, παρουσίασης και διάθεσης για τους δημιουργούς και, κατά περίπτωση, για τους δικαιούχους συγγενικών δικαιωμάτων, όπως οι παραγωγοί φωνογραφήματων, οι ερμηνευτές ή εκτελεστές καλλιτέχνες και οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί)·
- τη διάρκεια προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και ορισμένων συγγενικών δικαιωμάτων·
- τις υποχρεώσεις που σχετίζονται με τα μέτρα τεχνολογικής προστασίας και τις πληροφορίες για το καθεστώς των δικαιωμάτων·
- τις βάσεις δεδομένων, εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται κατωτέρω·
- τα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών·
- τις τοπογραφίες ημιαγωγών·
- την επιβολή των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (ως μέρους των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας τα οποία αναφέρονται στο τρίτο μέρος της συμφωνίας TRIPS), συμπεριλαμβανομένων των συννοριακών μέτρων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι προαναφερθείσες πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες δεν προβλέπουν το ίδιο είδος ή επίπεδο προστασίας ως προς ορισμένα δικαιώματα ούτε, κατά περίπτωση, τις ίδιες εξαιρέσεις ή περιορισμούς αυτών των δικαιωμάτων σε

⁷ <http://www.wipo.int/treaties/en/>

⁸ https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm

⁹ Επιπλέον, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι συμβαλλόμενο μέρος της σύμβασης της Βέρνης για την προστασία των λογοτεχνικών και καλλιτεχνικών έργων, της οποίας η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 της WCT, η Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρεούται να συμμορφώνεται με τα άρθρα 1 έως 21 και με το παράρτημα της σύμβασης της Βέρνης.

σύγκριση με τους υφιστάμενους ενωσιακούς κανόνες στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων. Επιπλέον, οι ενωσιακοί κανόνες στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων προβλέπουν ορισμένες μορφές *lex specialis* ή συγκεκριμένα διασυννοριακά μέτρα προς όφελος των δικαιούχων ή των χρηστών στην εσωτερική αγορά και/ή διαχείριση δικαιωμάτων για τα οποία δεν υπάρχουν ισοδύναμα στις εν λόγω πολυμερείς διεθνείς συμφωνίες.

2. ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΓΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Επιπλέον, η λήξη της μεταβατικής περιόδου θα έχει, ιδίως, τις ακόλουθες συνέπειες στον τομέα της πνευματικής ιδιοκτησίας και των συγγενικών δικαιωμάτων.

2.1. Ραδιοτηλεοπτικοί φορείς

Η οδηγία 93/83/ΕΟΚ περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση¹⁰ προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι η πράξη παρουσίασης στο κοινό μέσω δορυφόρου τελείται μόνο στο κράτος μέλος όπου εισάγονται τα ραδιοτηλεοπτικά σήματα, προσδιορίζοντας έτσι τοπικά τις πράξεις που σχετίζονται με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας για τον σκοπό της χορήγησης των σχετικών αδειών. Κατά συνέπεια, για τη μετάδοση ενός έργου ή άλλου υλικού, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς χρειάζεται να εκκαθαρίζουν τα σχετικά δικαιώματα μόνο στο κράτος μέλος όπου εισάγεται το σήμα.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα επωφελούνται πλέον από τον μηχανισμό που προβλέπεται από την οδηγία όταν παρέχουν διασυννοριακές υπηρεσίες δορυφορικής μετάδοσης σε πελάτες στην ΕΕ και θα πρέπει να προβαίνουν σε εκκαθάριση δικαιωμάτων σε όλα τα κράτη μέλη στα οποία φτάνει το σήμα. Αντίστοιχα, οι ραδιοτηλεοπτικοί φορείς στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα μπορούν πλέον να επωφελούνται από τον μηχανισμό που προβλέπεται από την ενωσιακή νομοθεσία όταν παρέχουν διασυννοριακές υπηρεσίες δορυφορικής μετάδοσης σε πελάτες στο Ηνωμένο Βασίλειο και θα πρέπει ενδεχομένως να διασφαλίζουν την εκκαθάριση των δικαιωμάτων όλων των οικείων δικαιούχων αν επιθυμούν να προβούν σε μετάδοση στο Ηνωμένο Βασίλειο.

2.2. Συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων (επιγραμμικά δικαιώματα επί μουσικών έργων):

Το άρθρο 30 της οδηγίας 2014/26/ΕΕ για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών

¹⁰ Οδηγία 93/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, περί συντονισμού ορισμένων κανόνων όσον αφορά το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα που εφαρμόζονται στις δορυφορικές ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις και την καλωδιακή αναμετάδοση, (ΕΕ L 248 της 6.10.1993, σ. 15).

έργων στην εσωτερική αγορά¹¹ προβλέπει υποχρέωση των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης να εκπροσωπούν άλλους οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης ως προς τις πολυεδαφικές άδειες (για τα επιγραμμικά δικαιώματα επί μουσικών έργων) σε ορισμένες περιπτώσεις.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι ενωσιακοί οργανισμοί συλλογικής διαχείρισης δεν θα υπόκεινται πλέον στην υποχρέωση να εκπροσωπούν οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης του Ηνωμένου Βασιλείου ως προς τις πολυεδαφικές άδειες σύμφωνα με το άρθρο 30 της οδηγίας 2014/26/ΕΕ και αντιστρόφως.

2.3. Ορφανά έργα

Ορισμένα πολιτιστικά ιδρύματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορούν να επωφελούνται από το σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης των ορφανών έργων της οδηγίας 2012/28/ΕΕ σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορφανών έργων¹². Το σύστημα αυτό τους επιτρέπει να ψηφιοποιούν και να διαθέτουν ένα έργο στο διαδίκτυο σε όλα τα κράτη μέλη εφόσον το εν λόγω έργο έχει αναγνωριστεί ως ορφανό σε ένα κράτος μέλος.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ο μηχανισμός αμοιβαίας αναγνώρισης που προβλέπει η οδηγία 2012/28/ΕΕ δεν θα εφαρμόζεται πλέον μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, τα ορφανά έργα που έχουν αναγνωριστεί στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τη λήξη της μεταβατικής περιόδου δεν θα αναγνωρίζονται πλέον στην Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με την οδηγία 2012/28/ΕΕ και το ίδιο θα ισχύει για τα ορφανά έργα που έχουν αναγνωριστεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς το σύστημα αμοιβαίας αναγνώρισης σύμφωνα με την οδηγία 2012/28/ΕΕ δεν θα είναι πλέον διαθέσιμο στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά συνέπεια, αυτό σημαίνει ότι οι χρήσεις ορφανών έργων από το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες επιτρέπονται σύμφωνα με την οδηγία, ιδίως σε ό,τι αφορά τη διάθεσή τους στο διαδίκτυο, δεν θα επιτρέπονται πλέον για τα πολιτιστικά ιδρύματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αντιστρόφως.

2.4. Πρόσβαση των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων σε δημοσιευμένα έργα:

Η οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων¹³ εισάγει μια υποχρεωτική εξαίρεση προς

¹¹ Οδηγία 2014/26/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για τη συλλογική διαχείριση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων καθώς και τη χορήγηση πολυεδαφικών αδειών για επιγραμμικές χρήσεις μουσικών έργων στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 84 της 20.3.2014, σ. 72).

¹² Οδηγία 2012/28/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορφανών έργων (ΕΕ L 299 της 27.10.2012, σ. 5).

¹³ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών

όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και των εξουσιοδοτημένων οντοτήτων που ενεργούν για λογαριασμό των ατόμων αυτών. Η οδηγία προβλέπει επίσης ότι οι εν λόγω εξουσιοδοτημένες οντότητες μπορούν να επικαλούνται την εξαίρεση για λογαριασμό δικαιούχου ή άλλης εξουσιοδοτημένης οντότητας εγκατεστημένων σε άλλο κράτος μέλος και ότι οι δικαιούχοι και οι εξουσιοδοτημένες οντότητες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε αντίγραφο σε προσβάσιμο μορφότυπο από εξουσιοδοτημένη οντότητα εγκατεστημένη σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι δικαιούχοι και οι εξουσιοδοτημένες οντότητες στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα μπορούν πλέον να λαμβάνουν αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο από εξουσιοδοτημένες οντότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει του πλαισίου που προβλέπεται από την οδηγία (ΕΕ) 2017/1564. Αντιστρόφως, οι δικαιούχοι και οι εξουσιοδοτημένες οντότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν θα μπορούν να λαμβάνουν αντίγραφα σε προσβάσιμο μορφότυπο από εξουσιοδοτημένες οντότητες στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η ανταλλαγή αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των τρίτων χωρών που έχουν κυρώσει τη συνθήκη του Μαρακές¹⁴ διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1563¹⁵ για τη διασυνοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν είναι, επί του παρόντος, συμβαλλόμενο μέρος της συνθήκης του Μαρακές.

2.5. Φορητότητα επιγραμμικού περιεχομένου

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2017/1128 για τη διασυνοριακή φορητότητα των υπηρεσιών επιγραμμικού περιεχομένου στην εσωτερική αγορά¹⁶ προβλέπει ότι η παροχή υπηρεσίας επιγραμμικού περιεχομένου σε συνδρομητή που βρίσκεται προσωρινά σε ένα κράτος μέλος, καθώς και η πρόσβαση και χρήση της εν λόγω υπηρεσίας από τον συνδρομητή, θεωρείται ότι

δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων (ΕΕ L 242 της 20.9.2017, σ. 6).

¹⁴ Συνθήκη του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης τυφλών, αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων σε δημοσιευμένα έργα.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη διασυνοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων (ΕΕ L 242 της 20.9.2017, σ. 1).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1128 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για τη διασυνοριακή φορητότητα των υπηρεσιών επιγραμμικού περιεχομένου στην εσωτερική αγορά (ΕΕ L 168 της 30.6.2017, σ. 1).

πραγματοποιούνται αποκλειστικά στο κράτος μέλος διαμονής του συνδρομητή.

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, τα πρόσωπα που κατοικούν στο Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα επωφελούνται πλέον από τις συνδρομές τους σε ψηφιακό περιεχόμενο όταν ταξιδεύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι πάροχοι υπηρεσιών επιγραμμικού περιεχομένου που είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες του οικείου κράτους μέλους ή κρατών μελών της ΕΕ αν επιθυμούν να προσφέρουν υπηρεσίες στους συνδρομητές τους, περιλαμβανομένης της υποχρεωτικής εκκαθάρισης όλων των σχετικών δικαιωμάτων για το εν λόγω κράτος μέλος ή κράτη μέλη.

2.6. Δικαίωμα ειδικής φύσης σε βάσεις δεδομένων

Το άρθρο 7 της οδηγίας 96/9/ΕΚ σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων¹⁷ παρέχει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, προστασία στους κατασκευαστές βάσεων δεδομένων στα κράτη μέλη της ΕΕ («δικαίωμα ειδικής φύσης σε βάσεις δεδομένων»). Το άρθρο 11 της οδηγίας 96/9/ΕΚ περιορίζει τους δικαιούχους προστασίας βάσει του δικαιώματος ειδικής φύσης στους κατασκευαστές (ή δικαιούχους) βάσεων δεδομένων που είναι υπήκοοι κράτους μέλους της ΕΕ, έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή είναι εταιρείες/επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους της ΕΕ (και έχουν την καταστατική τους έδρα, την κεντρική τους διοίκηση ή την κύρια εγκατάστασή τους εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

Μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου (εκτός αν έχουν τη συνήθη διαμονή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση) και οι εταιρείες/επιχειρήσεις που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου δεν θα δικαιούνται πλέον να αποκτούν το εν λόγω ειδικής φύσης δικαίωμα ως προς βάσεις δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση¹⁸. Αντίστοιχα, οι υπήκοοι και οι εταιρείες/επιχειρήσεις των κρατών μελών της ΕΕ δεν θα δικαιούνται πλέον, με βάση την ενωσιακή νομοθεσία, να αποκτούν το ειδικής φύσης δικαίωμα ως προς βάσεις δεδομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο.

B. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ

Το άρθρο 58 της συμφωνίας αποχώρησης προβλέπει τη συνεχιζόμενη προστασία των υφιστάμενων δικαιωμάτων ειδικής φύσης σε βάσεις δεδομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

¹⁷ Οδηγία 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ L 77 της 27.3.1996, σ. 20).

¹⁸ Για τις βάσεις δεδομένων που προστατεύονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, βλ. μέρος Β της παρούσας ανακοίνωσης.

1. ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΣΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Το άρθρο 58 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης προβλέπει ότι ο κάτοχος δικαιώματος σε σχέση με βάση δεδομένων όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 96/9/ΕΚ, το οποίο αποκτήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, θα διατηρήσει, σε σχέση με την εν λόγω βάση δεδομένων, εκτελεστό δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο παρέχει το ίδιο επίπεδο προστασίας με εκείνο που προβλέπεται στην οδηγία 96/9/ΕΚ, υπό την προϋπόθεση ότι ο κάτοχος του δικαιώματος συνεχίζει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 11 της εν λόγω οδηγίας. Η διάρκεια προστασίας του δικαιώματος αυτού βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου θα είναι τουλάχιστον ίση με την εναπομένουσα περίοδο προστασίας βάσει του άρθρου 10 της οδηγίας 96/9/ΕΚ.

2. ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ ΣΕ ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ

Το άρθρο 58 παράγραφος 2 της συμφωνίας αποχώρησης προβλέπει ότι τα ακόλουθα πρόσωπα και επιχειρήσεις θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 11 της οδηγίας 96/9/ΕΚ και, συνεπώς, μπορούν να διατηρήσουν τα δικαιώματά τους ειδικής φύσης σε βάσεις δεδομένων:

α) υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου·

β) φυσικά πρόσωπα που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο Ηνωμένο Βασίλειο·

γ) επιχειρήσεις εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο, υπό την προϋπόθεση ότι, όταν μια τέτοια επιχείρηση έχει μόνο την καταστατική της έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι δραστηριότητές της συνδέονται πραγματικά και αδιάλειπτα με την οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου ή κράτους μέλους.

Ο ιστότοπος της Επιτροπής για τους κανόνες της ΕΕ για την ψηφιακή ενιαία αγορά (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/copyright>) παρέχει γενικές πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία της Ένωσης που εφαρμόζεται για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα. Οι σελίδες αυτές θα επικαιροποιούνται με περαιτέρω πληροφορίες, εφόσον είναι αναγκαίο.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών